

роботи учнів. Основна частина інформації під час проходження веб-квесту здобувається через ресурси Інтернету. Завдяки конструктивному підходу до навчання, здобувачі освіти не тільки добирають та упорядковують інформацію, отриману з мережі, але й скеровують свою діяльність на поставлені перед ними завдання. Участь учнів у такому варіанті проєктної діяльності, як веб-квест, дає можливість урізноманітнити освітній процес, зробити його більш ефективним, цікавим, живим та дієвим.

Література

1. Гуревич Р. С., Кадемія О. В. Веб-квест у навчанні: путівник: навчально-методичний посібник / уклад. Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія, О.В. Шестопалюк. Вінниця: РВВ ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 2012. С. 128.
2. Екало Н. М. Веб-квест : блог вчителя англійської мови та класного керівника Екало Наталі Миколаївни. URL: <http://teacherenglishe.blogspot.com/>.
3. Желізняк Л. Д. Технологія «Веб-квест» на уроках інформатики. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30734/.
4. Іць С. В. Медіаосвітні веб-квести як засіб формування критичного мислення майбутніх учителів іноземних мов. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2012. № 22(5). С. 239–246. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2012_22%285%29__35.
5. Конколович М. В. Веб-квест – як вид Інтернет-проєкту : блог вчителя інформатики та основ здоров'я Очаківської ЗОШ I-III ступенів №1. URL: http://konkolovich.blogspot.com/2017/01/blog-post_66.html.
6. Ошур А., Собержанська С. Впровадження технології Веб-квест в освітній процес. URL: <http://epkznu.com/wp-content/uploads/%80.pdf>.
7. Сокол І. М. Веб-квест як інноваційний метод формування творчої особистості. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2013. №. 2 (9). С. 28–30.
8. Хуторской А. В. Веб-квест. URL: <http://khutorskoy.ru/index.htm>.
9. Dodge В. Some Thoughts About WebQuests. URL: https://webquest.org/sdsu/about_webquests.html

УДК 37.013

Грицюк Т.В.

кандидат біологічних наук,
вчитель-методист

Тернопільського ЗЗСО №20 ім. Р. Муляра,
ДВНЗ «Тернопільський коледж
харчових технологій і торгівлі»
tanyatokippo@gmail.com

ВТІЛЕННЯ НАСКРІЗНИХ ЗМІСТОВИХ ЛІНІЙ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ

Сучасній економіці потрібні висококваліковані фахівці, а отже, перед освітою, що є особливим важелем цивілізаційного поступу будь-якого

суспільства, постають нові вимоги щодо якості процесу і результату її функціонування. Процеси реформування у вітчизняній освіті пов'язані, насамперед, з потребою вирішення тих численних системних проблем, які накопичились упродовж усього періоду існування незалежної України, коли освітня сфера, з одного боку, активно впроваджувала інновації, а з іншого, за інерцією, зберігала багато ознак та характеристик радянської системи [1].

Сучасній молоді для успішного оволодіння азами обраної професії необхідний високий рівень загальноосвітньої підготовки. Тільки молода людина із сформованими компетентностями зможе повноцінно працювати, приймати вірні рішення, знаходити вихід із нестандартної ситуації. Як відомо, компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти [2].

У результаті формування компетентностей вдається об'єднати всі навчальні предмети в єдиний цілісний зміст. Саме такий підхід у навчанні дозволяє реалізувати під час викладання будь-якого предмету наскрізні змістові лінії. Адже вони послідовно розкриваються у процесі навчання студентів, є спільними для всіх предметів і перегукуються із ключовими компетентностями.

Під час викладання навчальних дисциплін передбачається реалізація наступних змістових ліній: «Екологічна безпека і сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність». Розглянемо як це відбувається при викладанні хімії в загальноосвітній школі.

Змістова лінія **«Екологічна безпека і сталий розвиток»** має можливість реалізуватися під час викладань предметів природничо-математичного циклу, зокрема хімії. Адже саме тут розглядаються питання про добування і застосування речовин (7 клас «Добування кисню в лабораторії і промисловості»), збереження природних ресурсів, раціонального використання природних вуглеводнів (природного газу, нафти, кам'яного вугілля тощо), (9 клас «Поширення вуглеводнів у природі. Природний газ, нафта, кам'яне вугілля – природні джерела вуглеводнів»), колообіг речовин (7 клас «Колообіг Оксигену в природі. Озон»), розповсюдження рослинних і тваринних організмів, добування корисних копалин.

Багатим на приклади є навчальний матеріал, пов'язаний із виробництвом і використанням мінеральних добрив, синтетичних волокон, полімерів (9 клас «Поняття про полімери на прикладі поліетилену», 10 клас «Синтетичні високомолекулярні речовини»). Розглядаючи виробництва тих чи інших речовин, учні здійснюють математичні розрахунки, пов'язані із виходом продукту реакції.

Становленню учнів як свідомих громадян, патріотів України, членів соціуму, місцевої громади, шкільного колективу має сприяти реалізація змістової лінії **«Громадянська відповідальність»**. На уроках хімії учні розширюють свій кругозір, готуючи проекти про видатних українських вчених

(9 клас на вступному уроці з органічної хімії учні дізнаються про внесок у розвиток хімічної науки І.Я. Горбачевського, а на наступний урок готують проекти про нього); визначають особистісні якості відомих вчених (так, на уроці у 8 класі «Хімічні властивості кислот» вчитель доводить до відома учнів інформацію про життя і діяльність російсько-українського вченого М.М. Бекетова – творця ряду активності металів), що свідчать про їхню громадянську позицію, моральні якості; оцінюють розвиток вітчизняного виробництва на основі досягнень хімічної науки (розглядаючи перегонку нафти у 9 класі, учнів інформують про розвиток нафтохімічного виробництва на Україні). Застосовуючи групову роботу, учитель виховує в учнів почуття відповідальності, вміння працювати в команді.

Змістова лінія «Здоров'я і безпека» торкається всіх без винятку навчальних предметів, зокрема і хімії. Адже питання техніки безпеки є одним із найважливіших у змісті сучасної освіти. Питання здорового способу життя, чинників, що сприяють збереженню здоров'я людини є головним для кожного. Вивчаючи речовини, учні дізнаються про їх властивості, вплив на людський організм, про першу медичну допомогу при отруєннях речовинами (це прослідковується майже на кожному уроці в 8 класі у темі 4 «Основні класи неорганічних сполук», а також в 11 класі на уроках з вивчення властивостей нітратної і сульфатної кислоти). Слід зазначити, що при виконанні лабораторних дослідів і практичних робіт вчитель постійно наголошує на питаннях з техніки безпеки, на безпечному і раціональному використанні реактивів (що дає змогу одночасно реалізувати змістову лінію «Підприємливість і фінансова грамотність»).

Змістова лінія «Підприємливість і фінансова грамотність» націлює учнів на мобілізацію знань, практичного досвіду і ціннісних установок у ситуаціях вибору і прийнятті рішень. Реалізація саме цієї змістової лінії сприятиме в подальшому навчанню учнів в обраних ними закладах. Адже в них вже буде досвід у плануванні самоосвітньої навчальної діяльності, виконанні навчальних проєктів, здійсненні найпростіших обрахунків, розв'язанні екологічних, економічних ситуацій. Учні вмітимуть застосовувати знання для генерування ідей щодо проєктної, конструкторської, винахідницької діяльності; зможуть аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет. Окрім того, фінансова грамотність дасть змогу орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів, робити споживчий вибір.

Реалізація змістових ліній не передбачає будь-якого розширення чи поглиблення навчального матеріалу, але потребує посилення уваги до певних його аспектів. Саме змістові лінії дають змогу інтегрувати ключові компетентності в реалії життя [3].

Література

1. Братко М.В. Підготовка фахівців у коледжах: сучасні виміри та перспективи / М.В.Братко. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка* : збірник наукових праць. № 25. 2016. С.57–62.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 28.12.2014 № 76-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Ключові освітні компетентності. URL:
<http://ru.osvita.ua/school/method/2340/>

УДК 378

Гусак Л.М.
магістрант кафедри німецької філології
та методики навчання німецької мови;
Тернопільського національного педагогічного
університету ім. В. Гнатюка
науковий керівник: **Рокіцька Н. В.**
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької філології
та методики навчання німецької мови
Тернопільського національного педагогічного
університету імені В. Гнатюка

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Нова українська школа змінює всю систему освіти і розпочинає новий розвиток якісних знань в Україні. Впровадження Концепції Нової української школи в освітній процес веде за собою низку інноваційних перетворень в змісті освіти, в переосмисленні нових понять, категорій, цінностей мислення, зміни рольових позицій педагога. Кожен педагог повинен бути професіоналом своєї справи, оскільки кінцевий результат цієї діяльності має стати конкурентоспроможний випускник освітньої установи, наділений ключовими компетентностями. Саме тому педагог Нової української школи має опанувати низку сучасних ролей для забезпечення ефективної освітньої діяльності.

У таких умовах для освіти і науки важливо відійти від застарілих теорій і педагогічного досвіду. Як зазначається у численних коментарях до освітньої реформи, учитель Нової української школи (НУШ) повинен розвивати дитину і створювати атмосферу, в якій цікаво, в якій дитина хоче навчатися. Потрібно «відірвати» вчителя від дошки, а дітей – від підручника, дати їм можливість вчитись і творити, працювати в групах, розвивати пізнавальний інтерес та заохочувати до навчання, а сам педагог повинен організовувати весь освітній процес, який спрямовується на всебічний розвиток і формування особистості, інноватора та патріота.

Проблема особистості педагога як суб'єкта педагогічної діяльності, компетентного та здатного до саморозвитку, відображена в сучасних працях українських та зарубіжних науковців. Розвитку професійно-педагогічної компетентності присвячені дослідження таких українських науковців як О. Овчарук, Л. Паращенко, О. Пометун, Н. Рокіцької, О. Савченко, А. Черній та ін. Реформування освіти в Україні є частиною процесів оновлення освітніх систем, пов'язаних із визнанням значущості знань. Нові зміни в освіті роблять актуальною проблему професійного розвитку педагога НУШ, тому що саме